

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 50
Negyed évre 1 25
Egyszeri szám 10 kr.

PÉCSI FIGYELŐ.

HIRDETÉSEK ÁRA:
Egy öt hasabos petit sor egyzeri megjelenésért 6 kr. 3-szorier 5 kr. 10-szorier: 4 kr. ázetendő.

A felelős szerkesztő lakása:
Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, KÖSZL JÁNOS úrnál a városház épületben, LILL JÁNOS úrnál a budai külvárosban, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
János-utca 8-ik szám.

A nevelés fontossága.

Városunk közönsége az utóbbi 25 évben többlet tett a népnevelésügy érdekében, mint az előtt kerek egy század alatt. Uj épületek emeltek s az osztályok száma ma négyszer annyi, mint a hatvanas évek elején.

Nem sok szót pazarolunk annak igazolására, vajjon csakugyan szükség van-e a belvárosban egy leányiskolára, mert ez oly kérdés, melynek bizonyítása felesleges, a mennyiben régóta érezi azt mindenki, kit az Isten leánygyermekkel áldott meg s azon alternatíva előtt áll, hogy vagy beküldje a túltöltött zárdiskolába, vagy fizessen drága tandíjjal magániskolákban s e mellett azt tapasztalja, hogy a nevelés és tanítás sok tekintetben mégis mennyi kívánni valót enged s végeredményében is mily kétes értékű.

Pedig éppen a nő, a kinek nevelése a legtöbb figyelmet, legtöbb gondot igényli. A nő kezében van letéve a társadalom erkölce, a vallási és hazafini érzet, az egészség s általában a család boldogsága. A mily elnyomás befolyás a családra és társadalomra akkor, ha a nő helyesen neveltetett, épp oly veszedelmes akkor, ha tudatlan, rajongó és fölületes, csak a külsőségekre dressirozott nő gyakorolja azt férjére és gyermekeire.

De tekintünk az ügyet a maga valóságában, a mint azt a gyakorlati életből levonható consequentiák elénk tárják. A korszellem ferde kinövéseiben oly állapotokat, mondjuk, élvezeteket

teremtett, a melyekhez való igényeinkkel egyenes arányban munkánkban s képességünkben is kell fogoznónia. A férfi, ki eddig kizárólag a család fenntartójának tekintetik, nem képes ma már keresményével azon igények kiadásait fedezni, melyeket neje s annak befolyása alatt családja is az élethez köt; a nő pedig a társadalmi álogalmak nem tanítják dolgozni, ő nem képes szerezni, de még a meglevővel sem bír gazdálkodni — s a vége mindennek: családi nyomor, önmeghasonlás, örökös perpatvar s nem ritkán mindkét részről — erkölcsi sítkés.

Menjünk tovább. A nő rendeltetése mint családanya: gyermekeinek a korszellemben való nevelése. E kötelesség teljesítését nem csupán a társadalmi rend kívánja a nőtől, de követeli ama természetes kötelék is, mely gyermek és anya közt létezik, parancsolja az a csodálatos benső szeretet, melylyel a természet az anyát gyermekéhez köti — megosztva vele örömet és fájdalmat. Mint feleljenek meg azonban e kötelességüknek, ha a társadalom nem gondoskodik a korszellem s ennek fokozatos átalakulásával s követelményeivel lépést tartó neveltetésük és oktatásukról, ha nem ismertetjük meg őket az uralkodó eszmék fény és árnyoldalival, ha nem tanítjuk őket önállóan, szabadon gondolkodni, cselekedni, ha nem fejlesztünk bennök szilárd jellemet és erős akaratot, mely arra képesíti őket, hogy az élet viszonyaitól meg ne ilykedjenek? Es vegyük továbbá a nő önfentartási képességét, melyet csak helyes nevelés és munkára való szoktatás s képesítés adhat meg. A nő rendeltetése: a férjhezmenés. Igaz, csak hogy kettőn áll a vásár. Tegyük fel, a várt férj nem jön, mert hisz a nőtlenség ma már valóságos mániává fajult el, akkor a pártában maradt leány, ha vagyonra nincs, vagy egy másik családtagnak esik terhére, vagy azon csekély szerzési képessége mellett oly életet él, melyet tőle senki sem irigyl. És ha csakugyan megjön az óhajta várt férj s utána — a szegény ember Isten áldása — a gyermekek s a családöt elszőlítja hazuról az általános védőkötélzettség, vagy mondjuk — a halál, még mielőtt gyermekeit fölnevelte volna. Kérdem, első esetben mi lesz az izületből, a másodikban pedig mi sors vár a családra, ha a nő nem bír elég műveltséggel, ha nem rendelkezik annyi képességgel,

mint a mennyit az önfentartás megkövetel?

Végre vegyük figyelembe a ma nap oly gyakori erkölcsi bukást. Hány nő közsőni elbukását egyedül elhanyagolt nevelésének s anyja ferde fogalmainak. Folytathatók e példákat, melyek egytől-egyik az egyszerű nevelés fontosságát és szükségességét bizonyítják, de azt hiszem ennyi is elég a felvetett kérdés megvilágítására s annak igazolására, hogy a polgárság kérvénye egy belvárosi közs. leányiskola felállítására iránt nemcsak helyes, de jogos is.

Záradékol ide iktatjuk az aláírás céljából a legtekintélyesebb egyének által körözött kérvény rövid szövegét:
Tekintetes Iskolaszék! Alulírottak egész tisztelettel kérjük a tekintetes Iskolaszéket, méltóztatásuk a jövő tanévvel a belvárosban egy rendes négyosztályú községi leányiskolát fölláttatni.

Bár ismeretes előttünk azon körülmény, hogy a város közönsége már is tekintélyes összeget költ népoktatási intézeteink önfentartására, mégis kérmünk kell ez új leányiskola fölláttatását, miután meggyőződésünk, hogy az összeg, melyet gyermekeink, legdrágább kincseink nevelésére fordítunk, sohasem lehet sok, sohasem tekinthető áldozatnak.

De kérjük a belvárosi leányiskola mielőbbi fölláttatását azért is, mert a míg a szilési külvárosban — csak a legutóbbi népszámlálás adatait véve alapul — 5892 lélekre esik egy leányiskola, a budai külvárosban 9020 lélekre kettő, a bánatelepben 4050 lélekre egy, addig a belváros és siklósi külváros részére, noha a lélekszám a 10,000-t meghaladja, — ide nem számítva a katonaságot — csak egyetlen egy leányiskola, a zárdai iskola, áll rendelkezésünkre, mely intézet természetesen a nagy gyermekszámot befogadni képtelen s így amellet, hogy az alsó osztályok túltömöttek — lévén ott egy-egy osztályban 90, rendszeren 100 növendék — még számos szülő kénytelen gyermekeit, különösen a kicsinyeket, vagy külvárosi iskolába küldeni — hol az osztályok azonban szintén túltömöttek — vagy nagy áldozattal magán intézet igénybe venni.

Es tekintve még azt, hogy a város népiskolái tanúgye egy belvárosi leányiskola nélkül szerves egészet soha sem képezhet, polgári leányiskolánk e biztos alap nélkül föl nem virágozhat s végre a belvárosi intelligens lakói, kik legna-

gyobb adófizetők, gyermekeik számára legalább is annyi méltánylátást követelhetnek, mint a mennyiben a külvárosiak részesülnek; teljes bizalommal ujtjuk meg főtöbblet kérésünket, mely után vagyunk kitünő tisztelettel Pécsért, 1888. év január hó 1-én a tekintetes Iskolaszéknek kész szolgálai: (Itt következnek az aláírások.)

Országgyűlés.

A képviselőháznak múlt pénteken igen érdekes napja volt. Mindjárt az ülés elején Meszlényi Lajos, személyes kérdésben szólva fel, lobbantotta szemére Schvarcz Gyulának, hogy pár év előtt még a függetlenségi párthoz tartozott. Schvarcz oly lére csesztette feleletét, hogy az elnök kénytelen volt tőle a szót megvonni. A költségvetésről először Éles Henrik beszélt unalmasan, utána Jeszenszky Sándor báró nagy hatással kritizálta a kormány pénzügyi politikáját és közjogi gyöngeségeit. — Láng Lajos jobb ügyre méltó buzgalommal és tehetséggel védte a költségvetést. Az utolsó felszólaló Apponyi Albert gróf volt, ki hatalmas szónoki erejével s beszéde hatalmasságával is nagy sikert aratott. Fejtegetéseinek csoportjait annak a kijelentésnek, hogy pénzügyi változtatásokkal az ország pénzügyeit nem lehet állandóan megjavítani. A beszéd nagy hatása arra kényszerítette Tiszáék, hogy ő is tegyen néhány megjegyzést.

A szombati ülés első szónokát: Horváth Gyulát, szívesen hallgatták mindenfelé, mert, bár leginkább az ellenzékkel polemizált, sok igazságot mondott oda a kormánypartnak is. Általános figyelem és megajulól derűltség közt mosta meg ezután Pázmány Dániel és Dienes Schvarcz Gyula fejét, ráolvasva, hogy de bizony csak függetlenségi programmal kereste volt ő kigyelme a mandátumot! Mellékesen egy érdekes oldal-dőfőst adott Asztóth Jánosnak, a másik hitehagyottnak is. Wekerle Sándor államtitkár beszélt ezután, ügyesen és furlangosan csoportosította azokat az érveket, melyek a költségvetés mellett felelősek. A nap utolsó szónoka az ősz Percezl Miklós volt, ki pártkonkvisi álláspontjából kifolyólag kritika alá vette az ellenzéki beszédeket is, de végül kijelenté, hogy a költségvetést nem fogadják el. Beszédét a „Különfélék“ közt hoztuk.

Hétfőn befejezték az idén szokatlannal rövidre nyult általános vitát a költségvetés tárgyában. Sorrend és súly szerint is első szónok Irányi Dániel volt, ki nagy figyelem közt körvonalozta a szabadság fogalmát s megdöntötte a bizonyítottat be azt, hogy a függetlenség és 48-as párt mindig a szabadsáért küzdött, de az elszakadás elletében ama párttal, mely magát szabadsáért nevezte. Ezután Pulszky Agost, mint az a renegátoknak már szokása, nagy szenvedélyességgel támadta az általa faképnél hagyott mérsékelt ellenzékét. A vita utolsó szónoka az ősz Hevesy Benedek

volt, ki a meggyőződés meggyőző hangján fejtekte ki, hogy a kormány nem érdemel bizalmat s kijelentette, hogy Helfy határozati javaslatát fogadják el. Ezután a zárszavak következtek. Hegedűs Sándor és hangon polemizált az ellenzék szónokaival, sőt elment az illetlenség határára, a miért is, személyes kérdése szólva föl, Györfy Gyula jól az orra alá dörzsölt neki. Horváth Sándor Nándor hosszabb beszédben cáfolta a kormányparti szónokokat, kik a helyett, hogy a költségvetést védelmezték volna, az ellenzéki felszólalók egyes gyengébb állításaihoz kapaszkodtak bele. — Még Pulszky Agost szólt fel személyes kérdésben, egy vágást mérve Horváth Sándorra, ki azt rögtön duplán adta vissza, s az ülés véget ért.

A költségvetés általános tárgyalása kedden ért véget; parlamentünk két kiváló alakja: Helfy Ignác és Tiszta Kálmán tette be utána az ajtót. Helfy ma is, mint mindig, érdekesen és tartalmasan beszélt. Elsőben is természetesen a vita pénzügyi részével foglalkozott s erőteljesen mutatta ki, hogy a függetlenségi és 48-as párt álláspontja lényegesen különbözik a mérsékelt ellenzékétől. Ezután a szabadság fogalmára tért át s ennek kapcsán éles gúny tárgyává tette Schvarcz Gyulát, kinek személyes kérdésben történt szerencsétlen le szóvalása csak még teljesebb tette az általános derűltséget. Az utolsó szó ma is Tiszáé volt. Beszélt mindenről és még sok egyébről, vadgostól ide is, oda is, beszéde pattogott, de nem volt magja, mert hiányzott belőle a tartalmi igazság. Es ezután megtörtént a szavazás. A költségvetést elfogadta 215 mameluk, el nem fogadta 113 képviselő, e szerint a kormány többsége 102. Följegyzésre méltó, hogy 121 olyan könnyűvéri honatya van, ki a költségvetés fölötti szavazáskor távolléteivel tündöklött. Ezek ugyan jelesen képviselők a választókat. — A ház, mielőtt a költségvetés részletes tárgyalására áttért volna, a tartalékok 7 napi behívásáról szóló törvényjavaslatot vette elő. — Münnich Aurél előadó leardálva a mondokáját, Czirer Ákos fejtekte ki bigadást s mégis ékes szóloán a függetlenségi és 48-as párt álláspontját. A javaslatban több közjogi sérelmet lát, mégis, tekintve a jelenlegi helyzetet, bizonyos kikötések mellett hajlandó azt elfogadni. Az utolsó szónok Pongrácz Károly volt, ki a Mannlicher-puskának nem tartja ugyan jobbnak a mostani Wernld-félelét, hanem azért a javaslatot elfogadja. A vitát honnap folytatják.

Szerdán teljesen letárgyalták s el is fogadták a tartalékok 7 napi behívásáról szóló törvényjavaslatot, s erősen belemerték a költségvetés részletes tárgyalásába. Az elsőként közjogi vita fejlődött ki a fölötte, hogy a katonai fölszerelés meghatározása a törvényhozás vagy a felség jogára. Résztvett evitában Bolgár Fer., Pulszky Agost, Ugron Gábor és Apponyi Albert gróf. Majd Thaly Kálmán felszólítására Fejérváry Géza báró fejtekte ki álláspontját és miután még Tiszta Kálmán és Münnich Aurél beszélt, a javaslatot általában elfogadta, mint részleteiben elfogad-

TÁRCZA.

Levelét irt...

Levelét irt ez a kis lány, Gyászszegély levelét; S mi volt benne? Mi más lenne? — Mérhettelen szeretet!

Föl se szájkadt főtő könyve, Melylyel egy sirt áztatott: S szerelemre Gyuládt keble — S feledve lón a halott!

Oh a szív az könnyen lángol, S nagyon könnyen elfeled... S kűna a hanton Uj virág ver gyökereit.

Oh a szív az könnyen lángol, S nagyon könnyen elfeled! S összeérnek Együtt élnek Benné — gyász és szeretet!

A bálú névsor.

Irtá: Quatrelles.
Az asszony 50 éves.
A férj 55 éves.
A leány 18 éves.
(Szalón. Ebenfa butor, damaszttal bevonna, a kandalló parkányán óriási álló óra. Cecebecskékkel megrakott asztalok. A kandallóban élénken lobogó tűz. A kandalló előtt asztal, azon lámpa. Az asszony és a leány papucsat és hálósipkát himeznek az úr számára. Az a boldog leány, kinek számára annyi pamutot és selymet fogyasztanak, békében hortyog egy karosszékben.)

Leány: De mama, hiszen még csak 10 óra és pár perc múlva készen volnék az alap himzésével.

Asszony: Apa már fáradt.
Leány: Fáradt?... Hisz ebéd óta mindegyre alszik karosszékben.

Asszony: Apád napközben nagyon megterhelte magát. Aztán meg fontos dolgokról kell vele beszélnem. Eredj, lányom!

Leány: Elkergetesz?... Csunya mama! Nos hát, alázatosan engedelmeselek. Jó éjt. (Megöleli nyíjt, aztán lassan közeleg apjához és gyöngéden megcsókálja homlokát.)

Férj (főljéd): Mi az?... A rente 52.25-ig szállott?... Vagy ugy!... Te vagy, leányom! Azt hittem, a pénztárnokom.

Leány: Pénztárnokod?... Hát ő is megölel mikor beszámol?

Férj: Dehogyan ölel, dehogyan ölel... de lásd...

Leány: Ah, most meg vagy papa! Mindig azt mondod, hogy nem szunyókálás estebéd után?

Férj: Nem is!... Csak lehyunom szememet és töpregek; ennyi az egész. Mindent hallottam, a mit beszéltetek.

Asszony: Nos akkor gratulálók hallásodhoz. Egész időn át himesztünk s egy szót se szóltunk.

Férj: (tűrelmetlenül) No jól van, jól! Ha már egyáltalában rám akarjátok fogni, hogy aludtam, — hát aludtam!

Férj (sőhajtvá): Jó éjt, picizkém! Aludj jól! Boldog gyermek, a kivel semmi fontosat és komolyat nem akarnak közleni!

2-ik jelenet.

Férj: Nos hát rajta!... Magunkra maradtunk. Kíváncsi vagyok, mi közölni valód van.

Asszony: Nem tudom, vetted-e észre, hogy lányunkból immár nagy lány lett.

Férj: És szép lány, a mi még fontosabb.

Asszony: Hozományt nem adhatz neki igen nagyot. Azért hát áldozatot kell hoznunk, hogy jövőjét biztosítsuk.

Férj: Hogy érted ezt?

Asszony: A dolog igen egyszerű. Ha lányod kelényéje mellé egy millióskát rakhatnál, bizonyára megmáznák érte a legmagasabb falakat, betörnék a legvastagabb ajtókat, elkövetnék meg a lehetent is, csak hogy megkapják. Neked akkor nem volna egyéb dolgod, mint hogy szépen otthon maradj és a kérés golyából kiválogasd azt a vőt, mely kedvedre van. De hát fájdalom, mi így nem járhatunk el. Mi drága gyermekünknek csak nyomorult 200 ezer frank hozományt adhatunk. Ennek a kamataj épen elegendők arra, hogy kifizesse a szabónőjét, ha ugyan nem jár sokat társaságba. Ezért nekünk egy kis zajt kell ütünk, hogy magunkra vonjuk az emberek figyelmét.

Férj: Kezdem érteni...

Asszony: Minthogy senki sem fogja megmászni falainkat, magunknak kell őket lerombolnunk; minthogy lányunknak senki sem fog szerenádét rendezni, nekünk kell idehaza egy kissé muzsikáltatnunk; minthogy ajtóinkat nem fogják betörni, magunknak kell azokat kinyitnunk. Szóval, mint hogy nincs vagyónk...

Férj: Dobjuk ki az ablakot!
Asszony: Azt nem mondtam. Többlet kell társaságba járnunk és vendéget látnunk. Mikor rendezzük első bálunkat?

Férj: Teringetted! Ugyancsak vágatsz! Hiszen ez valóságos orvtámadás...

Asszony (erélyes hangon): Mikor rendezzük első bálunkat?

Férj: Kedvesem, mielőtt erre gondolok, meg kell alapítanunk a meghivandók névsorát...

Asszony: Helyes; épen kezemügyében van ismerőseim névsora; mindjárt el is kezdhetjük.

Férj: (aggódalmas pillantást vetve az órára)... Nem gondolod, hogy tanácsosabb volna lefeküdni?

Asszony: (ügyet se vetve szavaira): Itt a lista. (Kibontja a papírost.) Itt van első sorban Préciptúr és neje.

Férj: Kezdetnek elég szép!... Préciptúr úr... Hát már elfeledted azt a botrányos történetét?

Asszony: Miféle történetét?

Férj: Felesége az esküvő előtti napon megszökött egy úlanus tiszttal!

Asszony: Igaz el is feleltem!... Hm, hm, ez kellemetlen.

Férj: Miért?

Férj: Hogyan? hát te is elhiszed a róluik forgó demondókat?

Asszony: Mindenki tudja, hogy Almavivák a gróf milliói segélyével rendezik zilált anyagi körülményeket. Azt is tudja mindenki, hogy Frigyes gróf nem Almaviva ur szép szemei kedvéért teszi magát tönkre. Okvetlen keresztet kell tennünk a nevök elé.

Férj: Parmesaniékről nem szabad megfeledkezni, mert...

Asszony: Micsoda? Meghinád őket?

Férj: Miért ne?

Asszony: Őket, akik minden lap törvényeszkri rovatában oly botrányos módon szerepeltek?

Férj: No én úgy tudom, hogy még eddig senkit sem öltek meg.

Asszony: S neked ez elég? Pompás! Ha valaki nem gyilkos, már az neked elég ok arra, hogy nagyra becsléd.

Férj: De megengedj!

Asszony: Ez aztán erkölcsiség!

Férj: De te nagyon is messze mégy!

Asszony: Messze mentek ám ök, nem mi! Már nem emlékszel ám csuf história részleteire, mely izgalomba hozta az egész üzletvilágot? Az a szélhámos grindolás... Férj: Nos?

Asszony: A kikürtölt alapítóknak a fele sem volt együtt!

Férj: En uram Istenem, ilyesmi mindennap előfordul.

Asszony: Az évi közgyűlést ál-részvényesekkel tartatták meg.

Férj: No már az igaz. De kétségkívül még jónni fog, ha jónni kell, egy jobb kor, melyben századunk e különös kapitalista áramlatat szükségesegek és üdvösnek fogják elismerni.

Asszony: Várjuk be csak ezt a jobb kort és addig is keresztetüzük meg a Parmesaniék nevét.

Férj: Jó. Mit tartasz Urlokóvékról?

